

HET SPANJEVEER IN MENDONK (GENT)

door Hillaert Luc

Oorsprong van de naam.

Mendonk. De boreale zandverstuivingen van de vallei van de oude Durme gaven in onze streken het ontstaan aan donken, die bij latere overstromingen boven het water bleven uitsteken. Zo was Metmedonc (7de eeuw) één van de hoogten waar de metten (schapen) hun voedsel kwamen zoeken. Pas in 1330 vinden we de benaming Mendonk.

Spanje-Veer ontleent zijn naam aan de Spaanse Tachtigjarige Oorlog (1568-1648). Er stond een fort, dat na de Vrede van Munster, nl. in 1652, afgebroken werd en tijdens de Franse oorlogen in de 17de en 18de eeuw werd heropgebouwd, om begin 19de eeuw voorgoed te verdwijnen.

Spanje-Veer als leengoed behoorde in de 18de eeuw aan Willem van Wyngaerde, ridder en heer van Puttem, die het in 1720 verkocht aan Lukas-Frans Parmentier, raadspensionaris van Dendermonde.

Mendonk, een verloren dorpje in een te snel veranderende wereld. Een vergeten dorpje. Wie de weg niet weet zal het niet gemakkelijk vinden. Iedereen heeft er wel eens van gehoord, doch slechts de mensen die er wonen, kennen het nog. Je moet het ook nooit passeren wanneer je ergens naartoe wil, want alle grotere wegen mijden Mendonk angstvallig. En dat is goed zo. Het is een van de laatste plaatsjes waar het nog rustig is, waar de mensen elkaar nog kennen. Auto's rijden er niet veel en de enkele die door Mendonk rijden, doen dat niet vlug, daarvoor is de weg te kronkelig.

Richard DE VILDER

Albert BUYASSE

Wanneer je Mendonk doorkruist (vrees niet je te misrijden, want er is maar een weg die de naam « weg » waardig is), kom je aan iets unieks in Vlaanderen : het Spanje-Veer. Het Spanje-Veer is een der laatste met de hand voortbewogen veerboten. Je stopt voor de aanlegplaats van de veerboot en even later zie je de twee veermannen de boot naar jouw kant trekken. Je stapt op en de boot maakt zich weer los van de kant, gedreven door de sterke armen van de veermannen. Die veermannen zijn altijd te vinden voor een praatje. Zo komen we te weten dat het veer daar al zo'n jaar of tien ligt. De boot vaart alle dagen, van 's morgens half vijf tot 's avonds half elf. Er wordt in twee ploegen gewerkt. Dat betekent dat er vier veermannen zijn : Alfons Verkimpe, Hilaire Van Acker, Richard De Vilder en Albert Buysse. Er zijn ook twee reserve-veermannen, François Honoré en René De Letter, twee gepensioneerden, die invallen wanneer een van de « vaste » niet kan werken. Wanneer we vragen hoe het Spanje-Veer aan zijn eigenaardige naam komt, krijgen we als antwoord dat « de Spanjoarden ier nog gevochten èn, én 't ès ezuu da ta zein noam gekrégen eet, hé ».

Hilaire VAN ACKER

Alfons VERKIMPE

- Een wonderschone plaats, Mendonk. Maar ook hier staat de vooruitgang niet stil..... Er is sprake van dat ook het Spanje-Veer zal vervangen worden door een brug, misschien reeds volgend voorjaar, om het verkeer efficiënter te doen verlopen..... Maar wat zal Mendonk verarmen ! Een grote brok romantiek (en nostalgie) zal verdwijnen om plaats te moeten maken voor een koude brug. Mendonk zal erdoor veranderen, maar niet verbeteren. Het is het eerste teken dat ook Mendonk zijn anonimiteit zal moeten prijsgeven. Rondom Mendonk ziet men overal fabrieken. Laten wij hopen dat zij Mendonk niet in het oog krijgen, en er hun lange grijpvingers vanaf zullen houden.

Mogen wij U aanraden om op een verloren middag eens naar Mendonk te gaan ? Parkeer uw wagen buiten Mendonk, loop er eens door, bezoek het enige café dat Mendonk telt, laat u overzetten met het unieke Spanje-Veer, zolang het nog kan, en maak een wandeling langs het water. Vergeet vooral uw fototoestel niet, want Mendonk ligt temidden van een prachtig stukje natuur.